

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Slovenský jazyk a literatúra

1.

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	9 hodín týždenne, spolu 297 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský
Iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti.

Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania. Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaradíme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel,

napríklad žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V 1. ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: Žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: Žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: Zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: Základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, slabikárové a čítankové.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnym dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Špecifické ciele

Spoločenské ciele: Osvojením materinského jazyka ako nástroja poznávania a pretvárania skutočnosti sa formujú základné vzťahy dieťaťa k domovu, k vlasti, k národnej kultúre. Prostredníctvom materinského jazyka vrástá dieťa do národnej pospolitosti a jej kultúrnych hodnôt. Pri oboznamovaní s jazykom, pri poznávaní jeho komunikatívnej funkcie a pri oboznamovaní s umeleckými ľudovými a umelými výtvormi sa formujú základné postoje ku skutočnosti.

Vzdelávacie ciele: Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky po zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehĺbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Výchovné ciele: Veľkú príležitosť na výchovné pôsobenie dáva slohová výchova, a to prostredníctvom vhodnej voľby tém, v rámci ktorých sa výrazne uplatňuje citová a vôľová výchova.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kľúčové kompetencie - Poznávacie a rečové kompetencie

1. Percepčno-motorické zručnosti
 - Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike.
 - Odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.
2. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
 - Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi.
 - V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.
3. Analytické zručnosti
 - Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií.
 - V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom / nácvičnom / období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.
4. Tvorivé zručnosti
 - Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
 - Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu).
 - Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner.
 - Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.
5. Verejná prezentácia textu, verejný prejav
 - Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
 - Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov (melódia reči, tempo, prízvuk, dôraz)
 - Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ vidí, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo podrobne reprodukovať.
6. Informačné zručnosti
 - Osvojiť si základné počítačové zručnosti
7. Komunikačné zručnosti
 - Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
 - Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu.
 - Naučiť žiaka verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

5. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania.

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy, postupy	Formy práce
Čítanie Prípravné obdobie		
- komunikácia	motivačné metódy - hlásková analyticko-syntetická, rozprávanie, rozhovor, demonštrácia, problémová, pochvala povzbudenie expozičné metódy - rozprávanie, opis, rozhovor, dramatizácia, beseda, práca, hra, demonštrácia, vysvetľovanie, inscenačné metódy, zážitkové metódy fixačné metódy - opakovania, precvičovania, zdokonaľovania zručností, vedomostí a spôsobilostí diagnostické - pozorovanie, domáce úlohy	- návšteva školskej knižnice
- hláska		- hra
- písmeno		- vychádzka
- slabika		- dramatizácia rozprávky
- slovo		- skupinová práca
- veta		- práca vo dvojici
- veľké tlačené písmená	- blokové vyučovanie	
	- beseda v okresnej knižnici	
Šlabikárové obdobie		
- písmená	motivačné metódy - hlásková analyticko-syntetická, syntetická, rozprávanie, rozhovor, demonštrácia, problémová, pochvala, povzbudenie expozičné metódy - rozprávanie, opis, rozhovor, beseda,	- dramatické čítanie
- hlásky		- práca s detskými encyklopédiami
- dĺžka hlásky		- práca s detskými časopismi
- tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy	dramatizácia, demonštrácia, práca, hra, vysvetľovanie, inscenačné metódy, zážitkové metódy fixačné metódy - opakovania, precvičovania, zdokonaľovania zručností, vedomostí a spôsobilostí diagnostické - pozorovanie, domáce úlohy	- hodiny čítania školskej knižnici
- slabika (analýza a syntéza)		- besedy v okresnej knižnici
Čítankové obdobie		
- báseň	motivačné metódy - rozprávanie, rozhovor, demonštrácia, problémová, pochvala, povzbudenie expozičné metódy - rozprávanie, opis, rozhovor, dramatizácia, beseda, demonštrácia, práca, hra, vysvetľovanie, inscenačné metódy, zážitkové metódy	- diferencované čítanie
- hádanka		
- text		- práca s detskými encyklopédiami
- rozprávka, príbeh		
- nadpis, autor		

- druhy viet		
- rozprávanie - dej v umeleckom texte - umelecký prednes	fixačné metódy - opakovania, precvičovania, zdokonaľovania zručností, vedomostí a spôsobilostí	- práca s detskými časopismi
- dramatizácia umeleckého textu - dej zdramatizovaného textu - postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti, ilustrácia a jej funkcia	diagnostické - pozorovanie, domáce úlohy	- hodiny čítania v školskej knižnici
Písanie Prípravné obdobie		
- tvary veľkých tlačných písmen	písanie podľa predlohy motivačné metódy - rozprávanie, rozhovor, problémová metóda, pochvala, povzbudenie	- individuálna práca - skupinová práca
- prípravné cviky	expozičné metódy - rozprávanie, opis, rozhovor, dramatizácia inscenačné metódy, zážitkové metódy fixačné metódy - opakovania, precvičovania, zdokonaľovania zručností diagnostické - pozorovanie, domáce úlohy	- hra - práca vo dvojici - pozorovanie - sebakontrola
Šlabikárové obdobie		
- tvary veľkých a malých písaných písmen	verbálne metódy - induktívna - dopĺňanie chýbajúcich písmen do textu podľa predlohy	- individuálna práca - skupinová práca
- odpis písmen, slabík, slov, viet a textu	- vyhľadanie a prepis veľkých tlačných písmen - správne priradovanie tlačných slabík k písaným	- hra - práca vo dvojici
- prepis písmen, slabík, slov a textu	- tvorivé metódy - z pripravených tlačných slabík prepísaním vytvoriť čo najviac slov	- porovnanie - individuálna práca
- písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania	problémové metódy - prešmyčky, výpustky, osemsmerovky, riadený rozhovor individuálna metóda - projekt, samostatná práca	- sebakontrola - prezentácia
Čítankové obdobie		
- odpis písaného textu - prepis tlačného textu - písanie podľa diktovania - samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok - písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom	- tvorivé metódy - brainstorming, rolestorming	- skupinová práca

Rozprávanie Prípravné obdobie		
- výslovnosť slovenských hlások	diagnostické metódy - pozorovanie	- návšteva školskej knižnice - vychádzka
- predstavenie sa		
Šlabikárové obdobie		
- vyžiadanie informácie	expozičné metódy - rozprávanie - opis - rozhovor	- dramtizácia rozprávky - práca s detskými časopismi - práca s detskými encyklopédiami
- rozprávanie udalosti	- beseda - dramtizácia	
Čítankové obdobie		
- základy spoločenského správania	aktivizujúce metódy - diskusia - inscenačná metóda - didaktické hry	- hodiny čítania v školskej a okresnej knižnici - besedy v okresnej knižnici
- komunikácia		

Počúvanie Prípravné obdobie		
- prijímanie informácií	diagnostické metódy - pozorovanie	- návšteva školskej knižnice - vychádzka
Šlabikárové obdobie		
- počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka	expozičné metódy - rozprávanie, rozhovor - opis - beseda - dramtizácia	- dramtizácia rozprávky - práca s detskými časopismi - práca s detskými encyklopédiami
Čítankové obdobie		
- počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka	aktivizujúce metódy - diskusia - inscenačná metóda - didaktické hry	- hodiny čítania v školskej a okresnej knižnici - besedy v okresnej knižnici - návštevy kultúrnych podujatí

6. Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne, výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
<p>ČÍTANIE a PÍSANIE</p> <p>Prípravné obdobie, Šlabikárové obdobie, Čítankové obdobie</p>	<p>- Šlabikár LIPKA pre 1. ročník ZŠ (1. a 2. časť), Mgr. J. Striežovská, PaedDr. Vlasta Pliešovská, Vydavateľstvo AITEC, Bratislava A-01-15/K-06-21</p> <p>- Pracovný zošit k šlabikáru LIPKA pre 1. ročník ZŠ, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod č. 2021/8445:6-A2201 ako súbor didaktických prostriedkov.</p> <p>- Čítanka pre 1. ročník ZŠ, Mgr. J. Striežovská, PaedDr. Vlasta Pliešovská</p> <p>- Moje prvé čiary, L. Virgovičová, MŠ SR ISBN 80-7158-650-1</p> <p>- Písmenká moji kamaráti, 1,2,3,4,5,6, L. Virgovičová (2006), schválilo MŠ SR</p> <p>- Pravidlá slovenského pravopisu Metodická príručka z JS pre 1. ročník</p> <p>- Diktáty a pravopisné cvičenia pre 1. stupeň ZŠ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interaktívna tabuľa - dataprojektor - diaprojektor - počítačová miestnosť - DVD - audiotechnika - magnetofón 	<p>nástenné tabule</p> <p>písmenkové karty</p> <p>magnetické písmená</p> <p>vytvorenie príbehu, písmenkové pexesá</p> <p>hracie kocky s písmenami</p> <p>svojpomocne zhotovené pomôcky</p> <p>ilustrácie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - školská knižnica - Okresná knižnica - internet

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu základných škôl majú byť žiaci priebežne i súhrnne hodnotení. Hodnotenie má pôsobiť konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zamerané na pozitívnu motiváciu, orientuje sa na pozitívne stránky schopností žiakov.

Pri hodnotení žiakov našej školy učiteľia 1. ročníka dodržiavajú pravidlá prerokované a schválené na MZ spoločenskovedných predmetov kvôli objektivite a rovnakej náročnosti učiteľov, nesmú však zabúdať na individuálny prístup (v 1. ročníku by malo prevládať motivujúce hodnotenie žiakov prostredníctvom pochvaly a povzbudenia).

MZ na svojom zasadnutí schválilo okrem hodnotenia známku aj hodnotenie prostredníctvom obrázkových pečiatok, ktoré sa osvedčilo väčšine učiteľov. Jeho význam vidíme v kladnej motivácii detí k ďalšiemu vzdelávaniu, v spätnej väzbe učiteľ-žiak, učiteľ-rodíč.

Tvar pečiatok nie je predpísaný, učiteľ si môže vybrať. Používajú sa len tri druhy pečiatok, ktoré symbolizujú stupeň dosiahnutých vedomostí a zručností s ohľadom na vynaloženú snahu dieťaťa, úsilie, svedomitosť, aktivitu a tvorivosť, samostatnosť v práci, ako aj správanie. Dohodnuté stupne hodnotenia sú: veľmi dobrá práca / 1/, dobrá práca /2/, slabá práca/3.

Celkové zhodnotenie práce závisí od úrovne zvládnutia čítania, písania a počítania a od stupňa celkového rozvoja osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne predpoklady.

Pri hodnotení čítania a písania vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu základných škôl, Učebných osnov 1. ročníka, z Obsahového a výkonového štandardu, Metodického usmernenia k hodnoteniu písomných prejavov žiakov zo slovenského jazyka na I. stupni ZŠ.

Kritériá hodnotenia čítania

SJ-Č, LV	1 - veľmi dobré výsledky		2 - dobré výsledky		3 – slabé výsledky
Správnosť čítania	Bez chýb	Malé chyby (pridá, vynechá hlásku)	Malé, ale časté chyby	Časté chyby vo výslovnosti, zamieňanie hlások	Nezvládol techniku čítania
Plynulosť čítania	Plynulé čítanie	Plynulé čítanie	Priemerná plynulosť (nefunkčné prestávky)	Značné nedostatky (hláskuje, slabikuje)	Nezvládol techniku čítania
Výraznosť čítania	Správna intonácia	Drobné chyby v intonácii	Malé, ale časté chyby v intonácii	Veľké, časté chyby v intonácii	Nezvládol techniku čítania
Rýchlosť čítania	Rýchle čítanie (podľa ročníka)	Rýchle čítanie (podľa ročníka)	Priemerná rýchlosť čítania	Slabá rýchlosť čítania	Nezvládol techniku čítania
Tiché čítanie	Tiché čítanie s porozumením	Tiché čítanie s porozumením	Tiché čítanie s nepresným porozumením	Tiché čítanie bez porozumenia	Nezvládol techniku čítania
Porozumenie textu	Rozumie obsahu čítaného	Bez podstatných chýb	Nepresné formulácie pri obsahu	Nerozumie obsahu čítaného	Nerozumie obsahu čítaného
Reprodukcia textu	Samostatná, určí hlavnú myšlienku	Drobné chyby pri reprodukcii	Chyby pri reprodukcii textu	Reprodukuje len za pomoci učiteľa	Nevie samostatne reprodukovať
Osnova prečítaného	Vie samostatne zostaviť osnovu čítaného	Nedopustí sa podstatných chýb	Veľké chyby a nepresnosti	Len za pomoci učiteľa	Nedokáže zostaviť ani s pomocou
Ilustrácia textu	Vie spojiť obsah s ilustráciou	Drobné chyby a nepresnosti	Vecné chyby a nepresnosti	Veľké chyby a nepresnosti	Nedokáže vnímať
Dramatizácia textu	Tvorivo sa zúčastňuje na dramatizácii	Tvorivo sa zúčastňuje na dramatizácii	Zúčastňuje sa s pomocou učiteľa	Zúčastňuje sa s pomocou učiteľa	Nevie sa zapojiť

Kritériá hodnotenia písania

Písanie	1 – veľmi dobré výsledky		2 – dobré výsledky		3 – slabé výsledky
Tvar písmen	Dodržiava normalizované písmo	Malé nedostatky	Väčšie nedostatky	Nesprávny, deformovaný tvar	Deformovaný tvar
Veľkosť písmen	Správna	Správna	Nepravidelná	Nepravidelná	Nedodržiava
Rovnomernosť písma	Dodržiava rovnomernosť písma	Dodržiava rovnomernosť písma	Nerovnomerné písmo	Málo čitateľné písmo	Nečitateľné písmo
Plynulosť písania	Jednotvažné písanie	Málo prerušované písanie	Prerušované písanie	Často prerušované písanie	Často prerušované písanie
Sklon písma	Správny	Správny	Nepravidelný	Nesprávny, deformovaný	Nesprávny, deformovaný
Hustota a rytmizácia písma	Esteticky pôsobiace písmo	Malé nedostatky	Málo estetické písmo	Neestetické, nečitateľné písmo	Nečitateľné písmo
Úprava písomností	Estetické rozvrhnutie plochy a textu	Malé nedostatky v estetike	Málo úhl'adná úprava písomností	Neúhl'adná úprava písomností	Neúhl'adná úprava písomností
Rýchlosť písania	Požadovaná	Primerané	Priemerná	Podpriemerná	Malá
Odpis textu	Bez chýb	Drobné chyby	Časté malé chyby	Veľké chyby	Veľké chyby
Prepis textu	Bez chýb	Drobné chyby	Časté malé chyby	Veľké chyby	Veľké chyby
Písanie spamäti	Bez chýb	Drobné chyby	Veľké chyby	Nevie	Nevie

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

Počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ, 10 – 15 plnovýznamových slov

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba	1
2 – 4 chyby	2
5 – 7 chýb	3
8 – 10 chýb	4
11 a viac chýb	5

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Stupeň 1 /výborný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 /chválitebný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností.

Stupeň 3 /dobrý/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí, ktoré sú predpísané učebnými osnovami, nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických

úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti, grafický prejav je menej estetický. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 /dostatočný/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa prejavujú nedostatky, grafický prejav je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 /nedostatočný/

Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správaní, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

V nižších ročníkoch 1. stupňa sa odporúča hodnotiť kontrolné práce výstižným slovným vyjadrením alebo primerane miernou klasifikačnou stupnicou, ktorá bude dieťa motivovať.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPAP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriadiť vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ spoločenskovedných predmetov.

MZ v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahrňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách. Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Počet hodín v ročníku: 297

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Poznámka /prierezové témy/
Prípravné obdobie Čítanie	Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: - rozprávať podľa obrázka - jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom	komunikácia	35	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Osobnostný a sociálny rozvoj
	- sluchovo rozlišovať hlásky v slove - zrakovo rozlišovať písmená	hláska písmeno		
	- spájať hlásky do slabík	slabika		
	- hovoriť slovo po slabikách - určovať počet slabík v slove	slovo		
	- tvoriť vetu podľa grafickej schémy - určovať počet slov vo vete	veta		
	- čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy	veľké tlačené písmená		
Písanie	- písať tvary veľkých tlačných písmen	tvary veľkých tlačných písmen		Environmentálna výchova
	- písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov	prípravné cviky		
	- správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky	výslovnosť slovenských hlások		
	- predstaviť sa rodným menom a priezviskom	predstavenie sa		
Rozprávanie	- správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky - predstaviť sa rodným menom a priezviskom	výslovnosť slovenských hlások predstavenie sa		Multikultúrna výchova
	Počúvanie	- počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka		

	- pracovať podľa inštrukcie učiteľa			
Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Poznámka /prierezové témy/
Šlabikárové obdobie Čítanie	Žiak na konci šlabikarového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: - čítať všetky písmená - rozlišovať hlásky - vyslovovať krátku a dlhú hlásku - rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké	písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy	212	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia
	- určovať hlásky v slabike - spájať hlásky do slabiky	slabika (analýza a syntéza)		
	- čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou)			
	- čítať slová po slabikách - určovať počet slabík a hlások v slove - určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci) - čítať slová zložené z otvorených slabík - čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík - čítať slová zo zatvorených slabík - čítať slová so slabikotvorným r – ř, l – í - čítať slová a vysvetľovať ich význam	slovo		
	- čítať vety - určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena - rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka	veta druhy viet interpunkčné znamienka		

	- správne vyslovovať hlásky s dĺžňom mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky		
	- čítať text zľava doprava	orientácia v texte		
Písanie	- písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní - písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou	tvary veľkých a malých písaných písmen		Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Osobnostný a sociálny rozvoj
	- odpísať písaným písmom písmená, slabiky slov, vety, text podľa písanej predlohy	odpis písmen, slabík, slov, viet a textu		
	- prepísať písaným písmom slabiky, slov a vety, text podľa tlačenej predlohy	prepis písmen, slabík, slov, viet a textu		
	- na základe počutého písať písmená, slabiky slov, vety, text písaným písmom	písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania		
Rozprávanie	- vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy	vyžiadanie informácie		Environmentálna výchova
	- súvislo rozprávať o nejakej udalosti - dopĺňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka - formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu	rozprávanie o udalosti		
Počúvanie	- uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka - porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí	počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka		

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Poznámka /prierezové témy/
Čítankové obdobie Čítanie	<u>Žiak na konci čítankového obdobia v 1. ročníku základnej školy</u> <u>vie/dokáže:</u> - čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom - odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza)	báseň hádanka	50	Multikultúrna výchova

	- odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke		Mediálna výchova
	- prečítať s porozumením prozaický text - odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte - porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky) - určiť nadpis a autora textu	text rozprávka, príbeh nadpis, autor	
	- správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety	druhy viet	
	- prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu - správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte - predniesť báseň alebo kratší prozaický text	rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes	
	- odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte - prečítať text danej postavy v dramatickom diele - používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie - určiť postavy v dramatickom texte - primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti - identifikovať ilustráciu v texte - poznať funkciu ilustrácie - prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text - priradiť vhodnú ilustráciu k textu - priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu	dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti ilustrácia a jej funkcia	
Písanie	- odpísať krátky text podľa predlohy - prepísať tlačенý text písaným písmom - písať vety a krátke texty podľa diktovania - samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety - používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb - napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko	odpis písaného textu prepis tlačенého textu písanie podľa diktovania samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom	

	<ul style="list-style-type: none"> - písať prvé slovo vety s veľkým písmenom - správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu) - písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte 	<p>veta – veľké písmená na začiatku viet</p> <p>interpunkčné znamienka na konci viet</p>		
Rozprávanie	<ul style="list-style-type: none"> - poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote - pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov - zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo - ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas - zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť - požiadať niekoho o niečo 	<p>základy spoločenského správania</p> <p>komunikácia</p>		Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Počúvanie	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka - rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí 	<p>počúvanie (porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka)</p>		Osobnostný a sociálny rozvoj

Aktualizovala: PaedDr. Bibiána Juríková, september 2022